Lietas Nr. C30707613
Lietas arhīva Nr. C-3113-14/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 8.maijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese K.Maike

ar sekretāri /pers. J/, tulku /pers. I/

2014.gada 24.aprīlī

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

2013.gada 11.decembrī /pers. A/ (turpmāk tekstā – prasītāja) iesniedza tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā norādīts, ka 2012.gada 17.janvārī dzimusi prasītājas un atbildētāja meita /pers. C/, apmēram pus gadu pēc meitas piedzimšanas atbildētājs atgriezās dzīvot pie savas ģimenes, un kopš tā brīža uzturlīdzekļus bērna uzturam nesniedz. Prasītājai nav zināms vai atbildētājs šobrīd strādā un kādi ir viņa ienākumi. Prasītāja algotu darbu nestrādā. Prasītāju un viņas meitu palīdz uzturēt prasītājas māte. Lūdz piedzīt no atbildētāja meitas uzturam EUR 145 apmērā ik mēnesi.

2013.gada 19.decembrī un 2014.gada 18.februārī atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu vienlaikus ar prasības pieteikuma un tam pievienoto dokumentu norakstiem nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja daļēji un lūdza piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturam Ministra Kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, jo atbildētājs materiālu palīdzību nesniedz vispār, uzturlīdzekļus lūdza piedzīt no prasības celšanas brīža.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās, nepaziņoja tiesai neierašanās iemeslus. Atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots Civilprocesa likuma 54.pantā un 56.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā sūtījumā uz atbildētāja dzīvesvietu, kas saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra datu bāzē pieejamo informāciju ir arī atbildētāja deklarētā dzīvesvieta.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka iespējams izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes, jo tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītājas paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu tās uzturētajā daļā turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Prasītāja tiesas sēdē uzturēja prasību par līdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna uzturam Ministra Kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tas ir, EUR 80,- apmērā ik mēnesi.

Kā redzams no lietas materiāliem prasītāja un atbildētājs ir nepilngadīgā bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecāki.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, kas bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, 2.punktā ir noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina nepilngadīgā bērna uzturam ir EUR 80,- mēnesī.

Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

No Civillikuma 179.panta satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnus ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs saistīts ar vecāku mantas stāvokli.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajai daļai tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Bērnam nepieciešams arī ēdiens, apģērbs, mājoklis un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana. Turklāt pienākums minēto nodrošināt gulstas uz abiem vecākiem, ne tikai uz bērna māti. Materiālo vērtību, kas nav primāras bērna attīstībai, iegāde nav uzskatāma par pilnvērtīgu bērna aprūpi, kas ietver tādas primāras vajadzības, kā ēdiens, apģērbs un mājoklis.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no bērna vajadzībām un pušu reālajām materiālajām iespējām. Prasītāja ir lūgusi piedzīt minimālo, Ministru kabineta noteikto, uzturlīdzekļu apmēru. Sniegt uzturlīdzekļus šādā minimālā apmērā ir atbildētāja beznosacījuma pienākums un nav pat apspriežams saistībā ar viņa materiālo stāvokli. Ņemot vērā to, ka prasītāja vēlas piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., 2013.gada 11.decembra līdz bērns sasniedz pilngadību.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs ir darbspējīga vecumā, un likums nosaka atbildētājam pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā, tiesa uzskata par pamatotu piedzīt no atbildētāja likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu summu EUR 80,- apmērā ik mēnesi meitas /pers. C/ uzturam, sākot no 2013.gada 11.decembra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu sasniegšanai un 30% apmērā pēc bērna 7 gadu sasniegšanas no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, ņemot vērā, ka prasītāja no valsts nodevas samaksas par prasības celšanu par uzturlīdzekļu piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3)punktu ir atbrīvota, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva valsts labā EUR 144,- apmērā par uzturlīdzekļu piedziņu un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, EUR 4,70 apmērā (par prasības pieteikuma nosūtīšanu un pavēstes nosūtīšanu pusēm).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta otro daļu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 35.panta pirmās daļas 6.punktu, 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193.pantu, 194.pantu,195.pantu, 204^{1}.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par līdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā līdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 80,- (astoņdesmit *euro*) apmērā ik mēnesi sākot no 2013.gada 11.decembra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz

bērna 7 gadu sasniegšanai un 30% apmērā pēc bērna 7 gadu sasniegšanas no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu EUR 144,- (viens simts četrdesmit četri *euro*) apmērā par uzturlīdzekļu piedziņu, nosakot, ka dokuments, kas apliecina iepriekš minētā maksājuma veikšanu ir iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četri *euro* septiņdesmit *centi*) apmērā, nosakot, ka dokuments, kas apliecina iepriekš minētā maksājuma veikšanu ir iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, sprieduma daļā par tiesāšanas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese K.Maike